

Název příspěvku

Míra ochoty komunikovat v hodinách v cizím jazyce u studentů vysoké školy (The level of willingness to communicate in a foreign language during classes with undergraduates)

Klíčová slova v ČJ

Ochota komunikovat, cizí jazyk, obava z komunikace v cizím jazyce, motivy pro komunikaci

Klíčová slova v AJ

Higher education, foreign language, willingness to communicate, foreign language anxiety, motivation

Cíle v ČJ

Práce se zabývá ochotou komunikovat ve výuce cizího jazyka a jejím cílem je získat údaje o tom, do jaké míry jsou studenti na vysoké škole ochotni komunikovat v cizím jazyce ve výuce, a jaké motivy uvádějí pro komunikaci s učitelem. Předmětem výzkumu je také obava z komunikace v cizím jazyce. Budu zjišťovat, zda studenti pociťují při komunikaci v cizím jazyce obavy, a pokud ano, v jaké míře a v jakém vztahu je tato obava k ochotě komunikovat v cizím jazyce. Záměr výzkumu bude realizován se studenty Centra jazykové přípravy Pedagogické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně.

Teoretická východiska v ČJ

Na otázku, proč jsou někteří žáci ochotni sdílet verbálně své myšlenky, vědomosti apod. a druzí ne, odpovídá koncept ochoty komunikovat. MacIntyre (1998) popsal koncept ochoty komunikovat v cizím jazyce. Proměnné, které ovlivňují ochotu komunikovat, se dělí na situační proměnné a osobnostní charakteristiky žáka. Komunikaci ve třídě ovládá učitel a otázky studentů jsou ve výuce obvykle málo frekventované, protože se studenti dotazováním vystavují možné negativní zpětné vazbě ze strany učitele a spolužáků. Stav, kdy do komunikace vstupujeme se strachem, je v anglické terminologii popisován mj. jako communication apprehension. Česká terminologie uvádí komunikační ostych, strach, obava. Obava z komunikace v cizím jazyce je definována jako strach a negativní pocity žáka, vyvolané učením a komunikací v cizím jazyce v prostředí třídy. Tato obava je tvořena komunikační ostýchavostí, zkouškovou úzkostí a strachem z negativní zpětné vazby (Horwitz, Horwitz & Cope, 1986).

Metodologie v ČJ

Výzkum je veden na základě metodologie smíšeného designu výzkumu. V kvalitativní části výzkumu budou adaptovány škály měřící míru ochoty studentů komunikovat v hodinách cizího jazyka, míru obavy z komunikace pociťované v cizím jazyce a motivy studentů, které uvádějí pro komunikaci s učitelem. Na dotazníkové šetření navážou polo-strukturované rozhovory se studenty, které poskytnou podrobnější informace o potřebách studentů komunikovat ve výuce s učitelem, přístupu ke komunikaci v cizím jazyce a komunikačních bariérách. Výsledky budou porovnány s informacemi z dotazníkového šetření.

Závěry v ČJ

Proces adaptace původních škál zahrnoval překlad třemi vysokoškolskými pedagogy, analýzu překladů, zpětný překlad a kognitivní rozhovor se studenty, kteří odpovídali charakteristikami hlavnímu vzorku. Škály byly administrovány 87 respondentům a struktura nástrojů byla ověřována pomocí faktorové analýzy. Vnitřní konzistence škál byla spočítána pomocí koeficientu Cronbachova alfa a výsledky jednotlivých faktorů odpovídají obecně akceptovatelné míře reliability v rozmezí 0,79 – 0,90.

Souhrn příspěvku v AJ

The study aims to examine the relationship among students' motives to communicate with teachers, foreign language anxiety and willingness to communicate. It endeavours to identify more specifically the sources of foreign language anxiety. The research is divided into quantitative and qualitative part. The quantitative part provides data for statistical analysis gathered via the use of three scales, i.e. Willingness to communicate scale (MacIntyre, Clément, Dörny & Noes, 1998), Foreign language classroom anxiety scale (Horwitz, Horwitz & Cope, 1986) and Interpersonal communication motive scale (Martin, Myers & Mottet, 1999). A semi-structured interview follows the quantitative part to obtain more detailed information on students' perspectives of their participation on classroom communication.

Bibliografie

- Horwitz, E. K., Horwitz, M. B., & Cope, J. (1986). Foreign language classroom anxiety. *The Modern Language Journal*. 70(2), 125-132.
- MacIntyre, P. D., Clément, R., Dörny, Z., & Noels, KA. (1998). Conceptualising willingness to communicate in a L2: A situational model of L2 confidence and affiliation. *The Modern Language Journal*. 82, 545-562.
- Martin, M. M., Myers, S. A. & Mottet, T. P. (1999). Students' motives for communicating with their instructors. *Communication Education*, 48 (2), 155-164.